

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	18

KISALTMALAR

BAP	: Bilimsel Araştırma Projesi
KMYKK	: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
MYMY	: Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmelięi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

İğdır Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Bu bağlamda anılan Yönetmeliğin 538 ve 539’uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2015 yılı bütçe uygulama sonuçları ile faaliyet sonuçlarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	48.332.000,00	29.930.102,00	-	79.635.004,00	67.006.243,00	84,14

Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	48.332.000,00	59.414.640,57	122,93

Tablo 3: 2015 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

AÇIKLAMA	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
FAALİYET SONUÇLARI	59.398.907,97	42.652.357,55	16.746.550,42

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu ve gelir tablosu.

Denetim görüşü, üniversitenin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Iğdır Üniversitesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vadeli Banka Hesabına İlişkin Olarak Elde Edilen Faiz Gelirlerinden Bankalar Tarafından Yapılan Gelir Vergisi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

İğdır Üniversitesine ait vadeli banka hesabına tahakkuk eden faiz tutarlarına, banka tarafından %15 oranında Gelir Vergisi tevkifatı yapılmış ancak bu işlem kurum hesaplarına kaydedilerek gösterilmemiştir.

5018 Sayılı KMYKK'nın 13 üncü maddesinin f bendine göre tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin 8 inci bendinde faiz gelirine ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları 102-Banka Hesabına, tevkifat tutarları 630- Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

İlgili hükümler gereğince tahakkuk ederek hesaplara geçen faiz miktarının stopaj suretiyle kesilen yaklaşık toplam 87.545,96 TL, vergi tutarı düşülmeksizin gelir hesaplarına kaydedilmesi aynı zamanda ödenen verginin giderleştirilerek ilgili gider hesaplarına kaydı gerekmektedir.

Bankalar nezdinde açılan hesaplardan elde edilen faiz gelirlerinin gayrisafilik ilkesi ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak brüt faiz geliri, yapılan stopaj kesintisi ile net faiz geliri olarak ayrı ayrı yevmiye kayıtlarında yer almalıdır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine aykırı olarak üniversite tarafından yapılan söz konusu muhasebe kaydı sonucunda 87.545,96 TL tevkifat tutarı kadar 2015 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemize ait vadeli hesaplardan bankalarca kesilen gelir vergisi tutarları ve elde edilen faiz gelirleri için 2016 mali yılbaşından itibaren 102 – Banka Hesabına aktarılmak suretiyle faiz gelirleri için 600- Gelirler Hesabı, kesintiler için ise

630- Giderler Hesabı kullanılarak bu bulguyla ilgili işlemler eksiksiz yerine getirilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmelerin 2016 yılı içerisinde yapılacağını belirtilmiştir.

Söz konusu bu hususla ilgili olarak kurum tarafından yapılan çalışmaların mevzuata uygun olarak tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Üniversite tarafından gerçekleştirilen taşınmaz ve işletme hakkı kiralamalarının mevzuata uygun şekilde muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509 - 210.05.02-13278 sayılı genel yazısıyla “990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı” ihdas edilmiştir. Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 kodlu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 kodlu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 kodlu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 kodlu hesaba alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993 kodlu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 kodlu hesaplara ters kayıt yapılacak, kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990,993 ve 999 kodlu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır. Üniversitenin kiralamalara ilişkin kayıtları incelendiğinde ilgili hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, taşınmaz ve işletme hakkı kiralamalarına ilişkin olarak kiralanan yer ve kira gelirlerinin, yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda bilgi verme ve izleme fonksiyonu olan söz konusu nazım hesaplar kullanılarak muhasebeleştirilmemesi nedeniyle bilançoda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz tarafından kiraya verilen taşınmazlar tespit edilerek karşılık gelen kira tutarları 990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına borç ile 999- Diğer Nazım Hesaplar karşılığı

hesabına alacak kaydedilmek suretiyle yılsonuna kadar muhasebe işlemleri yapılacaktır. Dönem sonlarında kira gelirlerinden tahsis edilen tutarlar 993 hesap kodunda güncellenerek 993 ve 999 kodlu hesaplarda ters kayıtlarla yılsonu mizanlarında görülmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmelerin 2016 yılı içerisinde yapılacağını belirtilmiştir.

Söz konusu bu hususla ilgili olarak 2016 mali yılında ilgili nazım hesapların kullanılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 3: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Muhasebeleştirilmesinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

Telekomünikasyon firmasının üniversitenin taşınmazları üzerine baz istasyonu yerleştirmesi ve iki adet banka ATM'sinin kiralanması karşılığında peşin tahsil edilen kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde dönem ayırıcı hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

MYMY'nin 347 inci maddesinde 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının dönem içinde tahsil edilen ancak gelecek yılların faaliyet hesaplarına ait olan gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Adı geçen Yönetmeliğin 347, 348 ve 349 uncu maddelerinde ise peşin tahsil edilen gelirlerden takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin, ilgili oldukları yılda tahakkuk ettirmek üzere bu hesapta izleneceği ve dönem sonunda bu hesapta yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılacağı, aktarılan tutarların ilgili yılında 380 hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği düzenlenmiştir.

Yönetmelik hükümlerinden anlaşılabacağı üzere üniversitenin dönem içinde peşin tahsil edilen ancak gelecek yılların faaliyet hesaplarına ait olan gelirlerinin, 102- Banka Hesabına borç 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, içinde bulunulan faaliyet dönemine ilişkin gelirini ise 102 -Banka Hesabına borç, 600- Gelirler Hesabına alacak diğer taraftan yansıtma hesabı ile birlikte 800- Bütçe Gelirleri hesabına alacak kaydı ile muhasebeleştirilmesi,

Dönem sonunda ise tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabından kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 380- Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Sonuç olarak üniversitenin, adı geçen yönetmeliğin ilgili maddeleri gereği söz konusu dönem ayırıcı hesapları kullanmaması nedeniyle, 2015 yılı bilançosunda 22.801,60 TL tutarında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz bünyesindeki taşınmazlar üzerine kurulan baz istasyonlarından ve 2 adet ATM den alınan peşin kira gelirleri için 600- Gelirler Hesabı kullanılmaktaydı. Cari yılda peşin tahsil edilecek kira gelirleriyle ilgili 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabı ile sonraki yıllar için tahsil edilecek kira gelirleri için 480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabı kullanılarak gelirlerin izlenmesi sağlanacaktır. “ denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, düzeltme kayıtlarının 2016 yılında yapılacağı bildirilmiştir. Kamu idaresi tarafından yapılan düzeltmeler 2015 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Peşin tahsil edilen kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde dönem ayırıcı hesapların kullanılmaması mali tablolarda 22.801,60 TL’lik hataya neden olmuştur. 2016 yılında dönem ayırıcı bu hesapların kullanılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 4: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri ile Ayrılmış Amortisman Tutarı Arasındaki Farka Yıl Sonunda Amortisman Ayrılmaması

Diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki farka yıl sonunda amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

2015 yılı kesin mizanına göre; 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi 1.038.762,92 TL iken, buna denk olması gereken 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesi ise 943.522,74 TL olarak görülmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 219 uncu maddesinin a-2 bendine göre; elden çıkarılacak amortisman tabi duran varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark, bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

İlgili hükme göre, dönem sonunda 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki fark giderilecek şekilde amortisman ayrılması dolayısıyla bu hesaplarının eşitlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre hatalı yapılan işlemler sonucunda anılan iki hesap arasında oluşan 95.240,18 TL lik fark, 294 hesabının bilançoda olması gerekenden bu tutar kadar fazla görünmesine, diğer taraftan yıl sonunda amortisman ayrıldığında faaliyet gideri yapılacağından Faaliyet Sonuçları Tablosunda da giderlerin yine bu tutar kadar olması gerekenden düşük gösterilmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizin 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar hesabı ile 299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı arasındaki farklar 2016 Mali yılı sonu itibariyle düzeltilerek hesaplar arasında denklik sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmelerin 2016 mali yılsonunda yapılacağı belirtilmiştir. Kamu idaresinin 2016 yılında yapacağı düzeltmeler 2015 yılını etkilememektedir.

294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki farka 2015 mali yılı mali tablolarında amortisman ayrılmaması sonucu 95.240,18 TL hataya neden olunmuştur.

Raporumuzda bulgu konusu yapılan bu hususla ilgili olarak kurum tarafından 2016 yılında gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 5: TÜBİTAK Özel Hesaplarında Denkliğin Olmaması

TÜBİTAK özel hesabına ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabına ait nakitler ve TÜBİTAK Kaynaklarından Verilen İş Avanslarının borç bakiyeleri toplamı ile TÜBİTAK Kaynaklarından Aktarılan Tutarlara ait Emanetler Hesabı alacak bakiye toplamı arasında çift

tarafı kayı sistemi gereği olması gereken denkliğin sağlanmadığı görölmüşür.

102.8.1.0.0 ekonomik kodlu TUBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabı borç bakiyesinin 4.883,84-TL,

162.1.1.4.0 ekonomik kodlu TUBİTAK Kaynaklarından Verilen İş Avansları Hesabı borç bakiyesinin 180-TL,

333.13.0.0.0 ekonomik kodlu TUBİTAK Kaynaklarından Aktarılan Tutarlar Hesabının alacak bakiyesinin 4.883,84-TL,

olmak üzere TUBİTAK hesabı toplam borç bakiyesinin 5.063,84-TL olmasına karşılık, ilgili hesapların alacak bakiyelerinin toplamının 4.883,84-TL olduğu görölmektedir.

Sonuç itibarı ile 180-TL tutarında avanslar hesabında mevcut lehine emanet hesabında karşılığı olmayan borç kaydı nedeni ile anılan denkliğin olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “13.09.1011 tarih ve 2514 sayılı yevmiye numarası ile Süleyman TEMEL’e verilen 1.200,00 TL’lik avanstın 180,00 TL tutarındaki gelir vergisi, avansın kapatılmasında yaşanan sistemseller hatadan dolayı avanstın kapatıldığı halde açık kalmıştır. TUBİTAK hesaplarında 1621.1.4 – TUBİTAK Kaynaklarından Verilen İş Avansları hesabında 2015 yılı mizanında görölen 180,00 TL tutarındaki bu avans açığı, 2016 yılında düzeltilerek TUBİTAK hesaplarında hesap denkliği sağlanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, düzeltme kayıtlarının 2016 yılında yapıldığı bildirilmiştir. Ancak Kamu İdaresi tarafından yapılan düzeltmeler 2015 yılı mali tablolarını etkilememektedir. TUBİTAK hesaplarında denkliğin sağlanamaması 2015 yılı mali tablolarında 180,00 TL’lik hataya neden olmaktadır.

Söz konusu hesaplar arasında denkliğin sağlanması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Hesaplarında Denkliğin Olmaması

Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda nakit, avans ve kredi ile akreditiflerin kaydedildiği hesapların borç bakiyeleri ile bilimsel araştırma projelerine aktarılan tutarlara ait emanet hesabı alacak bakiyesi arasında çift taraflı

kayıt sistemi gereği olması gereken denkliğin sağlanmadığı görülmüştür.

Şöyle ki, 102.8.3.0.0 ekonomik kodlu BAP Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabı borç bakiyesinin 635.487,66-TL,

162.1.1.7.0 ekonomik kodlu Bilimsel Araştırma Projelerinden Verilen Personel Avansları Hesabı borç bakiyesinin ise 0,00-TL, olmak üzere toplamda mevcut tutarın 635.487,66-TL olduğu buna karşılık 333.20.0.0.0 ekonomik kodlu Bilimsel Araştırma Projelerine Aktarılan Tutarlar Emanet Hesabı alacak bakiyesinin ise 574.275,76-TL olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç itibarı ile 61.211,90-TL tutarında banka hesabında mevcut lehine emanet hesabında karşılığı olmayan borç kaydı nedeni ile anılan denkliğin olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projelerinin 102.8.3 hesap kodu ile 333.20.0.0.0 Bilimsel Araştırma Projelerine Aktarılan Tutarlar Emanet hesabı arasındaki 61.211,90 TL tutarındaki fark 2016 yılı muhasebe kayıtlarında düzeltilerek denklik sağlanmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, düzeltme kayıtlarının 2016 yılı içerisinde yapıldığını belirtmiştir. Ancak, bulgu konusu hususa yönelik öneri doğrultusunda düzeltme kayıtlarının yapıldığı beyan edilmişse de 2016 yılında yapılan düzeltme kayıtlarının, 2015 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Bilimsel Araştırma Projeleri hesaplarında denkliğin sağlanamaması 2015 yılı mali tablolarında 61.211,90 TL’lik hataya neden olmaktadır.

Söz konusu bu hususla ilgili olarak kurum tarafından ilgili hesapların denklığı konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Kıdem Tazminat Karşılıklarının Ayrılmaması

Üniversitenin bünyesinde istihdam edilen işçiler için mevzuat gereğince ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı ve ilgili hesaplara kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı Bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 291 inci maddesinde;

“Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır...”

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı Bölümünün “Hesabın niteliği” başlıklı 342 nci maddesinde;

"Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır." hükümleri yer almaktadır.

Anılan yönetmelik düzenlemelerine göre kurum bünyesinde istihdam edilen işçiler için muhasebenin ihtiyatlılık kavramı ve dönemsellik ilkesi gereği kıdem tazminatı karşılığı ayrılmalı ve ilgili hesaplara kaydedilmiş olmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz bünyesinde istihdam edilen işçilerden ilgili birimlerden bilgi alınmak suretiyle, kıdem tazminatı hakedecek personellerin olup olmadığı tespit edilerek, ilgili işçilere karşılık gelen kısa ve uzun vadeli kıdem tazminatları 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı ile 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarına mali yılsonuna kadar yansıtılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmelerin 2016 mali yılı sonunda yapılacağını belirtilmiştir.

İhtiyatlık ilkesine uygun olarak, muhtemel risklere ve olaylara karşı, karşılık ayrılması gerekmektedir. 2015 yılı mali tablolarında 372- ile 472-Nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının çalıştırılmadığı anlaşılmaktadır.

BULGU 8: İç Kontrol Sistemi Oluşturma Çalışmalarının Tamamlanmaması

A) Kurumda, İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gerekleri yerine getirilmemiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5'inci maddesinde; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır. Buna göre kurumun, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemeleri hazırlayarak söz konusu çalışmalarını en kısa sürede tamamlaması gerekirdi.

Kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır. Bu rehber ve rehberde yer alan temel ilkeler doğrultusunda, üniversitenin, bünyesindeki döner sermaye işletmesini de dahil etmek suretiyle kendi eylem planını hazırlaması ve üst yöneticinin onayına sunması, akabinde Maliye Bakanlığına göndermesi ve eylem planı doğrultusunda yapması gereken çalışmalarını da tamamlaması gerekirdi.

Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gerekse bu Kanuna dayanılarak Maliye Bakanlığınca düzenlenen İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda; İç kontrol sistemi ile ilgili yetki ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Buna göre,

-Üst yöneticiler, yukarıda bahsedilen iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden,

-Harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden,

-Strateji Geliştirme birimi ise, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesinden, İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sistemi işleyişinin yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporları dikkate alarak en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve eylem planı formatında üst yöneticiye raporlanmasından sorumludur.

Sonuç olarak; 2015 yılı sonuna kadar iç kontrolün kurulması yönünde mevzuatın öngördüğü sorumluluklar tam olarak yerine getirilmemiştir.

B) Üniversite bünyesinde iç kontrolün çok önemli bir unsur olan iç denetimi gerçekleştirecek personelin bulunmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun “Üst Yöneticiler” başlıklı 11 inci maddesinde;

“Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.”

“İç kontrolün tanımı” başlıklı 55 inci maddesinde;

“İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller

bütünüdür”

“İç Denetim” başlıklı 63 üncü maddesinde;

“İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

(Düzenleme ikinci fıkra: 22/12/2005-5436/10 md.) İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. (Ek cümle: 22/12/2005-5436/10 md.) Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.” denilmektedir.

Buna göre, iç denetim, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin önemli bir unsuru olup iç kontrolün içerisinde yer almaktadır. Üniversiteye 2013/4625 sayılı Kararname ile 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edildiği ancak 2015 yılı itibarıyla söz konusu iç denetçi kadrolarına atama yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu durumun üniversitenin iç kontrol sisteminde zafiyete yol açtığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “23.12.2015 tarih ve B.30.2.İGD.0.65.00.00-626 sayılı Rektörlük Oluru ile Üniversitemiz İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı kabul edilmiş olup bu süreçte hem Ön Mali Kontrol hem de İç Kontrol ile ilgili çeşitli çalışmalar yapılmıştır. İç kontrolün işleyişi bakımından eksik görülen çalışmalar için gelecek yıllarda daha önem verilerek aksaklıklar giderilecektir.

Mevzuatın öngördüğü sorumlulukların yerine getirilmesi yönünden bulguda belirtilen Üniversitemiz bünyesine ihdas edilen 3 adet İç Denetçi kadrosu için Personel Daire Başkanlığına gerekli yazı yazılmış olup, Maliye Bakanlığından İç Denetçi ataması için gerekli işlemler başlatılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiştir.

Iğdır Üniversitesi, kamu idaresi olarak 5018 sayılı Kanun ve bu Kanunla getirilen düzenlemelere uymak ve gereğini yerine getirmekle yükümlü olup, mevzuat hükümlerinin öngördüğü biçimde Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planını hazırlamalı ve eylem planı doğrultusunda yapılması gereken çalışmalara başlayarak kısa zamanda tamamlamalıdır.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1	Dönen Varlıklar	20.497.968,27	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	3.305.098,63
10	Hazır Değerler	4.053.084,24	32	Faaliyet Borçları	0
100	Kasa Hesabı	0	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	0
102	Banka Hesabı	3.891.354,03	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	2.724.904,96
103	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	202.328,29
104	Proje Özel Hesabı	166.883,87	333	Emanetler Hesabı	2.522.576,67
105	Döviz Hesabı	0	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	580.193,67
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	-5.153,66	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	577.743,58
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	2.450,09
12	Faaliyet Alacakları	14.106.666,15	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	0
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	14.051.000,00	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	83,59
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	55.666,15	430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	83,59
			5	Öz Kaynaklar	61.220.195,61
14	Diğer Alacaklar	19.576,49	50	Net Değer	-52.397.381,40
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	19.576,49	500	Net Değer Hesabı	-52.397.381,40
15	Stoklar	1.379.987,62	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	96.871.026,59
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.379.987,62	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	96.871.026,59
16	Ön Ödemeler	938.653,77	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0
160	İş Avans ve Kredileri Hesabı	0	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	0

161	Personel Avansları Hesabı	0	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	16.746.550,42
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	938.353,77	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	16.746.550,42
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler Hesabı	300,00			
2	Duran Varlıklar	44.027.409,56			
24	Mali Duran Varlıklar				
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı				
25	Maddi Duran Varlıklar	43.932.169,38			
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	3.435.223,57			
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	5.755.041,34			
252	Binalar Hesabı	72.994.341,75			
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	8.355.645,52			
254	Taşıtlar Hesabı	2.062.769,38			
255	Demirbaşlar Hesabı	9.787.386,71			
256	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-84.649.202,86			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	26.190.963,97			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00			
260	Haklar Hesabı	1.052.249,27			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.052.249,27			
29	Diğer Duran Varlıklar	95.240,18			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	1.038.762,92			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-943.522,74			
BORÇ TOPLAMI: 64.525.377,83			ALACAK TOPLAMI: 64.525.377,83		

Bilanço Dipnotları

900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0
901 Bütçe Ödenekleri Hesabı	0
902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı	0
903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı	0
904 Ödenekler Hesabı	0
905 Ödenekli Giderler Hesabı	0
906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı	300,00
907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı	300,00
910 Teminat Mektupları Hesabı	3.676.268,49
911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	3.676.268,49
920 Gider Taahhütleri Hesabı	21.022.689,63
921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	21.022.689,63
948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	19.335,06
949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	19.335,06

IĞDIR ÜNİVERSİTESİ 2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU								
Hesap Kodu	Yard.Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
	Kod.1		TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	15.426.693	09	19.820.497	79	24.414.577	11
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	1.913.215	87	2.545.989	54	2.936.809	69
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	5.520.223	44	6.771.234	40	8.761.809	31
630	05	Cari Transferler	501.861	53	809.022	32	1.164.073	20
630	07	Sermaye Transferleri	1.500.000	00	850.000	00	245.155	76
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	0	0	23.278	98	33.782	67
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	390	72	84	87	0	0
630	13	Amortisman Giderleri	283.976	92	933.722	24	2.374.862	65
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	404.989	37	2.897.320	74	2.477.086	14
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0	0	0	0	0	0
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	105.427	31	523.079	30	244.201	00
630	99	Diğer Giderler	9.453	70	1.678	01	0	02
GİDERLER TOPLAMI (A)			25.666.231	95	35.175.908	19	42.652.357	55
Hesap Kodu	Yard. Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2013		2014		2015	
	Kod.1		TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.419.231	10	1.637.989	82	1.848.540	26
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	59.162.927	63	54.168.761	14	55.880.128	06
600	05	Diğer Gelirler	921.131,00	71	2.292.364	26	1.639.516	14
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	0	24.229	87	30.723	51
		(İndirim, İade, İskonto Toplamı)	0	0	0	0		
GELİRLER TOPLAMI (B)			61.503.290	44	58.123.345	19	59.398.907	97
FAALİYET SONUCU [(B-A)]			35.837.058	49	22.947.436	90	16.746.550	42

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>